

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا
معاونت آموزش متوسطه و آموزش پرورش
منطقه 15
فصل چهارم اقتصاد دهم انسانی درس 12

عنوان درس: بودجه بندی

- 1 توان ثبت و مقایسه درآمد و مخارج یک خانواده در یک ماه
- 2 برنامه ریزی برای درآمد و مخارج
- 3 طراحی یک جدول و ثبت مخارج در آن برای مدیریت هزینه
- 4 تعیین سال خمسی در برنامه مخارج

خلاصه درس :

ثبت هزینه ها و درآمد ها:

طراحی یک جدول و ثبت مخارج در طول یک هفته یا ماه
را در آن را ثبت هزینه ها و درآمد ها می گویند

مانند این جدول

تاریخ	نوع کالا یا خدمات	غذا	پوشاک	تفریحات	سایر	قابل پیش بینی	ثابت / متغیر
							جمع
							درصد
							مجموع کل

داستان کوتاه شهد و شکر هم بر
موضوع صرفه جویی در خرج و مخارج
اشاره می کند

پارسازاده‌ای را نعمت بیکران از ترکهٔ عمان به
دست افتاد. فسق و فجور آغاز کرد و مبدری
پیشه گرفت. فی‌الجمله نماند از سایر معاصی
منکری که نکرد و مسکری که نخورد.

باری به نصیحتش گفتم: «ای فرزند! دخل، آب
روان است و عیش، آسیاب گردان؛ یعنی خرج
فراوان کردن مسلم کسی را باشد که دخل معین دارد.»

چو دخلت نیست خرج آهسته‌تر کن که می‌گویند ملاحان سرودی
اگر باران به کوهستان نبارد به سالی دجله گردد خشک‌رودی

(گلستان سعدی)

طریقه مدیریت هزینه ها با توجه به جدول :

پس از ثبت هزینه ها برای یک هفته، مجموع هر ستون را در زیر آن مشخص کنید. این مجموع به شما می گوید که چه میزان پول در هر گروه صرف میکنید.. مجموع همه مخارج را هم محاسبه کنید. از مجموع کل برای محاسبه درصد صرف شده برای هر دسته استفاده کنید. مقدار هزینه های برنامه ریزی شده و نشده را هم محاسبه کنید.

 نکته: شما با توجه به اطلاعاتی که از جدول بدست آوردید میتوانید به سوال های زیر پاسخ دهید.

- 1_ برای کدام مخارج بیشتر از حد معمول هزینه کرده اید؟؟
- 2_ کدام یک از هزینه ها، تصمیم گیری نامناسبی بود؟؟ با توضیح.

مراحل بودجه بندی ماهیانه :

مراحل بودجه بندی را در 4 مرحله می توان خلاصه کرد :

1 از هر منبعی که درآمدي به دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.

2 هزینه های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.

3 مجموع درآمد ها و هزینه های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید

4 اگر هزینه ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیر ضروری را کم کنید یا فرصت هایی را که فراموش کرده اید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش یابد.

خمس و زکات دو واجب از واجبات مالی

اسلام است.

خمس :

هر درآمدی که به دست می آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، به همان میزان که زیاد آماده است، مشمول خمس قرار می گیرد، یعنی موظفیم که 20 درصد آن را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم.

نکته: خمس در واقع همان مالیات اسلامی است.

برکات پرداخت خمس :

پرداخت خمس موجب توزیع مجدد ثروت می شود و عدالت اقتصادی را در جامعه گسترش می دهد. همچنین کسانی که توان کار یا فعالیت اقتصادی ندارند، از منابع خمس استفاده می کنند تا بتوانند ادامه حیات دهند.

نحوه محاسبه خمس :

در برنامه ریزی های اقتصادی خود حتما توجه داشته باشید که زمانی را به عنوان آغاز سال مالیتان در نظر بگیرید. البته به صورت طبیعی، سال مالی از همان روزی که اولین درآمدهای شما را به دست آورده اید، شروع می شود. بعد از گذشت یک سال، درآمدی را که برایتان باقی مانده است به همراه ارقام مصرفی که خریده اید ولی از آن استفاده نکرده اید، محاسبه کنید و خمس آن را پرداخت نمایید.

سوالات درس 12 اقتصاد دهم انسانی

1 ثبت هزینه ها و درآمد ها چه فایده ای دارد؟؟

2 نحوه محاسبه هزینه ها و درآمد ها را در یک جدول

اقتصادی توضیح دهید.

3 مراحل بودجه ریزی ماهیانه را نام ببرید.

4 _____ و _____ دو واجب از واجبات مالی اسلام است.

5 خمس چیست؟؟

6 پرداخت خمس موجب چه چیزی می شود؟؟

نحوه محاسبه خمس را توضیح دهید.

7

برای تفکر و تمرین

برای تفکر و تمرین

تحلیل کنید

○ چگونه می توان با ثبت درآمد و مخارج، برنامه مالی منظمی را برای زندگی شخصی و خانوادگی طراحی کرد؟

پاسخ: با ثبت درآمد و مخارج میزان هر دو به دست به
می آید و می توان با استفاده از داده های بدست آمده
زندگی راحت تری داشت و در نتیجه امکان پس انداز
هم در چنین شرایطی وجود دارد

پاسخنامه سوالات

1

برای مدیریت بهتر موجودی پول می توان از ترفند

ثبت هزینه ها و درآمد ها استفاده کرد.

2

پس از ثبت هزینه ها برای یک هفته، مجموع هر ستون را در زیر آن مشخص کنید. این مجموع به شما می گوید که چه میزان پول در هر گروه صرف میکنید. مجموع همه مخارج را هم محاسبه کنید. از مجموع کل برای محاسبه درصد صرف شده برای هر دسته استفاده کنید. مقدار هزینه های برنامه ریزی نشده را هم محاسبه کنید.

3

4 مرحله هستند.

1_ از هر منبعی که درآمدی به دست آوردید، آن درآمد را ماهیانه

مشخص کنید و بنویسید.

2_ هزینه های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.

3_ مجموع درآمد و هزینه های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.

4_ اگر هزینه ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیر ضروری را کم کنید یا

فرصت هایی را که فراموش کرده اید، به نظر آورید تا درآمدتان افزایش

یابد.

4

خمس و زکات

5

هر درآمدی که به دست می آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیايد، به همان میزان که زیاد آماده است، مشمول خمس قرار می گیرد، یعنی موظفیم که 20 درصد آن را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم. خمس در واقع همان مالیات اسلامی است.

6

پرداخت خمس موجب توزیع مجدد ثروت می شود و عدالت اقتصادی را در جامعه گسترش می دهد. همچنین کسانی که توان کار و فعالیت اقتصادی ندارند، از منابع خمس استفاده می کنند تا بتوانند ادامه حیات دهند.

7

در برنامه ریزی های اقتصادی خود حتما توجه داشته باشید که زمانی را به عنوان آغاز سال مالیتان در نظر بگیرید. البته به صورت طبیعی، سال مالی از همان روزی که اولین درآمدهای شما را به دست آورده اید، شروع می شود، بعد از گذشت یک سال، درآمدی را که برایتان باقی مانده است به همراه اقلام مصرفی که خریده اید ولی از آن استفاده نکرده اید، محاسبه کنید و خمس آن را پرداخت نمایید

(منطقه 15)